

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 203/22

U Luxembourg 15. prosinca 2022.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u spojenim predmetima C-615/20 i C-671/20 | YP i dr. (Ukidanje imuniteta sucu i njegovo suspendiranje s dužnosti)

Nezavisni odvjetnik A. M. Collins: samo zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud može odobriti pokretanje kaznenog postupka protiv suca

Disciplinsko vijeće Vrhovnog suda (Poljska) ukinulo je 18. studenoga 2020. sucu I. T. imunitet od kaznenog progona, smanjilo mu plaću te ga suspendiralo s dužnosti. Sudac I. T. zbog suspenzije ne smije odlučivati o predmetima koji su mu dodijeljeni.

U predmetu C-615/20 sud koji je uputio zahtjev, u čijem sastavu zasjeda sudac I. T., iznosi brojne prigovore u pogledu neovisnosti i nepristranosti Disciplinskog vijeća i sumnje u pogledu toga predstavlja li njegovo ovlaštenje za vođenje kaznenog postupka protiv suca i njegovo suspendiranje „sudsku odluku“. Budući da odluka Disciplinskog vijeća ima izravan utjecaj na status suda koji je uputio zahtjev, taj sud nastoji utvrditi, među ostalim, primjenjuje li se zahtjev djelotvorne sudske zaštite na nacionalna pravila kojima se odobrava pokretanje kaznenog postupka protiv sudaca i može li Disciplinsko vijeće, s obzirom na svoja obilježja, zakonito dati takva odobrenja. Usto, pita povređuje li se pravo Unije ako se sucu u pogledu kojeg je odobreno pokretanje kaznenog postupka neopravdano odbije da zasjeda u sastavu suda.

U predmetu C-671/20 sudac kojemu je predsjednik Okružnog suda u Varšavi dodijelio predmete koji su prvotno bili dodijeljeni sucu I. T. izrazio je slične sumnje u pogledu zakonitosti i djelotvornosti odobrenja Disciplinskog vijeća.

U svojem mišljenju koje je danas donio¹ nezavisni odvjetnik Anthony Michael Collins ponovno potvrđuje da – unatoč ukidanju Disciplinskog vijeća – legitimne sumnje u njegovu neovisnost i nepristranost, koje je Sud već utvrdio u svojoj sudskoj praksi², i dalje postoje. Podložno provjeri suda koji je uputio zahtjev, izravne i neizravne institucijske veze između ministra pravosuđa, državnog odvjetnika, Krajowe Rada Sądownictwa (Državno sudbeno vijeće, Poljska) i Disciplinskog vijeća povećavaju već znatnu opasnost od toga da bi to vijeće moglo ne odavati dojam potpuno neutralnog tijela kad odlučuje o zahtjevima za odobrenje pokretanja kaznenog progona protiv sudaca i njihovo suspendiranje.

Nezavisni odvjetnik zaključuje da se članku 2. UEU-a i članku 19. stavku 1. drugom podstavku UEU-a, u vezi s

¹ Vidjeti također današnje mišljenje nezavisnog odvjetnika A. M. Collinsa o djelomično istovjetnim pitanjima u predmetu Komisija/Poljska (Neovisnost i privatan život sudaca) (C-204/21, vidjeti također Priopćenje za medije br. 201/22).

² Presuda od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce), C-791/19 (vidjeti također Priopćenje za medije br. 130/21); presuda od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost Disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18 (vidjeti također Priopćenje za medije br. 145/19).

člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, **protive nacionalna pravila kojima se nadležnost za odobravanje pokretanja kaznenog postupka protiv sudaca, njihovo pritvaranje i suspenziju dodjeljuje sudu koji ne ispunjava zahtjeve neovisnosti, nepristranosti i prethodne ustanovljenosti zakonom.**

Prema mišljenju nezavisnog odvjetnika A. M. Collinsa, obveza provjere čini li nacionalni sud po svojem sastavu sud koji je zakonom prethodno ustanovljen bitan je postupovni zahtjev. Poštovanje tog zahtjeva pitanje je javnog poretka te ga sud treba provjeriti po službenoj dužnosti³. **Pravu Unije stoga se protivi poljski izmijenjeni zakon o ustrojstvu redovnih sudova koji sprečava sve poljske sudove da ispituju bilo koji aspekt postupka koji dovodi do imenovanja suca.** Kad je riječ o sudskoj praksi poljskog Ustavnog suda u skladu s kojom je zabranjen bilo kakav sudski nadzor imenovanja sudaca, nezavisni odvjetnik primjećuje da su presude Suda kojima se zahtijeva provođenje takvog nadzora obvezujuće su za sve poljske sudove. **Sud koji je uputio zahtjev stoga treba zanemariti odluke Ustavnog suda ako smatra da te odluke nisu u skladu s pravom Unije i odbiti primijeniti bilo koje nacionalno pravilo kojim se zahtijeva da postupi u skladu s tim odlukama.**

Nezavisni je odvjetnik također ocijenio posljedice utvrđenja da dodjeljivanje nadležnosti Disciplinskom vijeću za odobravanje pokretanja kaznenog progona protiv sudaca nije bilo u skladu s pravom Unije. Prema njegovu mišljenju, nakon ukidanja Disciplinskog vijeća **Poljska mora osigurati da nadležnost Disciplinskog vijeća izvršava zakonom prethodno ustanovljen neovisan i nepristran sud. Poljska također mora, bez odgode, poništiti učinke odluka koje je donijelo to vijeće.**

Nezavisni odvjetnik A. M. Collins smatra da su sva nacionalna tijela, uključujući sud koji je uputio zahtjev, dužna otkloniti nezakonite posljedice odluka Disciplinskog vijeća kojima se odobrava pokretanje kaznenog progona protiv sudaca i njihova suspenzija. Slijedom toga, moraju zanemariti odluku Disciplinskog vijeća **i omogućiti sucu I. T. da zasjeda u sastavu suda koji je uputio zahtjev.** Međutim, ako je neki od predmeta prvotno dodijeljenih sucu I. T. dodijeljen drugom sastavu suda koji čini zakonom prethodno ustanovljen neovisan i nepristran sud, tada o tom predmetu i dalje može odlučivati novi sastav. Drukčijim zaključkom ne bi se uzela u obzir prava stranaka na pravnu sigurnost i suđenje u razumnom roku.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

³ Presuda od 26. ožujka 2020, Review Simpson/Vijeće i HG/Komisija, spojeni predmeti [C-542/18 RX-II](#) i [C-543/18 RX-II](#), t. 55. ,57.